

Introducció: Celebració dels 25 anys d'Acta Numismàtica

M. CRUSAFONT I SABATER

En ocasió d'haver assolit els vint-i-cinc anys de la publicació, una fita prou important, la Junta Directiva de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics va considerar que era un bon moment per a palesar l'agraïment a tots els que, d'una o altra forma, havien col·laborat a fer possible aquesta consecució.

Aquest agraïment fou públicament manifestat a l'acte de presentació d'*Acta Numismàtica*, núm. 25, que es realitzà a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans el dia 20 de juny del 1996.

De tota manera pensàrem també que calia distingir un grup de persones i institucions que han estat especialment significatius per a la viabilitat i perduració de la SCEN i d'*Acta*. Fou per aquest motiu que decidírem d'encunyar una medalla commemorativa per lliurar a aquestes persones i institucions en ocasió de les diades de celebració del vint-i-cinquè aniversari.

La medalla que s'elegí té a l'anvers els mateixos tipus i llegendes que la fundacional de la SCEN. És a dir, el tipus de l'anvers del diner de doblenc de Jaume I amb la llegenda BARCINO acompanyat d'un segon vol de llegenda que diu: +SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS NUMISMÀTICS. El revers el deixàrem lliure de dibuixos i s'hi gravà la llegenda: XXV ANYS D'ACTA NUMISMÀTICA. RECONeixEMENT ALS COL·LABORADORS MÉS DESTACATS. BARCELONA 1996, en vuit línies. Restava un espai en blanc on s'anaren gravant els noms de les persones o institucions, de manera que resultaren medalles individualitzades. Les característiques físiques de les medalles foren les següents: pes, 187 grams; diàmetre, 70 mm; metall llautó enfosquit símil de bronze.

Prèviament s'havia plantejat la qüestió, no sempre fàcil de determinar, de quines havien d'ésser les persones i institucions que calia distingir i quins els criteris que calia aplicar. Pel que fa a les institucions, la selecció fou relativament senzilla.

D'una banda, calia incloure-hi les dues entitats numismàtiques barcelonines per raons prou justificades. La Secció Numismàtica del Cercle Filatèlic i Numismàtic, per haver estat la creadora d'*Acta* i haver-la cedida generosament a la SCEN, quan es feu evident que així es garantia millor la seva continuïtat. La Asociación Numismática Española, pel seu sostingut ajut a la seva difusió i per la llarga història de col·laboracions, d'entre les quals destaca la coedició de la col·lecció de monografies «J. Botet i Sisó». De l'altra vàrem creure que no hi podien mancar aquells museus numismàtics col·laboradors, de portes obertes, una de les bases necessàries per poder realitzar el treball estudiós propi de la SCEN. Amb molts d'ells hi ha hagut també intercanvis de publicacions i altres tipus d'ajuts i relacions. En conjunt, les institucions seleccionades foren les següents:

AMERICAN NUMISMATIC SOCIETY, Nova York
 ASOCIACION NUMISMATICA ESPAÑOLA, Barcelona
 CABINET DES MEDAILLES, BIBLIOTHEQUE NATIONALE, París
 CIVICHE RACCOLTE NUMISMATICHE, Milà
 DEPARTMENT OF COINS & MEDALS, BRITISH MUSEUM, Londres
 DEPARTAMENT OF COINS & MEDALS, FITZWILLIAM MUSEUM, Cambridge
 GABINET NUMISMÁTICO, MUSEO ARQUEOLOGICO NACIONAL, Madrid
 MUSEO CASA DE LA MONEDA, Madrid
 MUSEU EPISCOPAL, Vic
 MUSEU PUIG, Perpinyà
 SECCIÓ NUMISMÀTICA, CERCLE FILATELIC i NUMISMÀTIC, Barcelona

L'elecció de persones fou molt evident en aquells casos ben singularitzats, com ara els primers impulsors d'*Acta* o els que des de diferents institucions ens han ajudat. Així, eren ben evident els noms de L. Villaronga, iniciador de la publicació i el seu director al llarg de tot el període, o els de J. Almirall i J. Romagosa, president i sots-president, respectivament, de la Junta de la Secció Numismàtica del CFN, que es llançà l'any 1971 a l'arriscada empresa de l'edició d'*Acta*. I també V. Lafont, el nostre primer soci d'honor que ens acollia a Perpinyà com un amic. Tots ells, a més, han estat sovint aportadors d'originals a la publicació. D'altra banda, M. Tarradell i M. Mundó foren persones clau en la constitució de la SCEN, i X. Calicó n'estimulà la creació amb l'encàrrec i sosteniment des de l'ANE dels *Simposi de Barcelona*. Amb la felix circumstància que M. Mundó és l'actual president de la Secció Històrico-Arqueològica a la qual es troba adscrita la SCEN dins l'Institut d'Estudis Catalans. No cal dir que calia igualment incloure-hi l'actual president de l'IEC, Manuel Castellet, no solament com a representant de la institució que ens acull i ens dona suport, sinó també com a cap de la Junta de Govern que recentment ha obert altres possibilitats d'actuació, com és ara l'edició de monografies. I també J. Mª Sans i Travé, que en els difícils inicis del pas d'*Acta* a la SCEN ens donà ajut des

del seu lloc de cap d'arxius de la Generalitat de Catalunya. Malgrat que en alguns casos aquestes col·laboracions podien tenir matisos institucionals, vàrem creure preferible de personalitzar-les.

Restava, finalment, l'ampli grup de persones que havien col·laborat assíduament amb les seves aportacions científiques. Aquí no hi havia altre camí que fixar uns criteris, ja que no hauria estat pas assenyat de considerar col·laborador destacat qualsevol persona que algun dia ens hagués tramès un article per ésser publicat a *Acta*.

En aquest cas, vàrem considerar una xifra mínima d'aportacions, en concret cinc articles. Vàrem creure que no resultava pas un criteri dur l'exigència d'haver col·laborat cinc vegades al llarg de vint-i-cinc anys. De tota manera, també erem conscients que l'elecció d'un criteri, sigui quin sigui i per generós que sigui, sempre resulta arriscada. Aquesta xifra de col·laboracions fou matisada amb alguns criteris complementaris. D'una banda, atribuïrem un punt d'avantatge als socis de la SCEN, lògica consideració al seu suport continuat, de manera que per als no-socis la cota mínima era de sis aportacions. D'altra banda decidírem de repartir mig punt per a cada un, les xifres corresponents als articles d'autoria compartida. També tinguérem present la continuïtat en la col·laboració.

Certament, un criteri quantitatiu pot ésser qüestionat, però resulta encara més enutjós i discutible assajar-ne de qualitatiu. D'altra banda la simple publicació a *Acta* ja pressuposa un nivell de qualitat.

L'aplicació del conjunt d'aquests criteris i consideracions ens portà a una llista de col·laboradors procedents de diferents àmbits, molts dels quals bé haurien merescut d'ésser destacats per més d'una de les vies escollides. La relació de tots ells és la següent:

Joan Almirall	Víctor Lafont
A. Badia i Torres	J. M. Llobet i Portella
Anna M. Balaguer	F. Mateu y Llopis
Miquel Barceló	Manuel Mundó
Artur Bofarull	Francesc Padró
X. Calicó i Rebull	J. Pellicer i Bru
Manuel Castellet	Jean C. Richard
R. y M ^a . J. Chaves	Pere P. Ripollès
E. Collantes Vidal	Joan Romagosa
Rafael Comas	J. M. Sans i Travé
M. Crusafont i Sabater	Miquel Tarradell
S. Datzira i Soler	Antoni Turró
Georges Depeyrot	J. M. Vidal Bardán
F. Domingo Sellart	J. Vidal i Pellicer
M. García Garrido	Joan Vilaret
Enric Goig	Leandre Villaronga
A. M. de Guadán	

Deu d'ells, malauradament, eren ja traspassats. No semblava adient de fer arribar una medalla a parents o propers, i creguérem que podríem honorar-los millor dedicant-los el volum 25. Aquesta és la raó de la dedicàtoria que encapçala l'anterior volum d'*Acta Numismàtica*. Als restants els fou lliurada una medalla amb el seu nom. Un únic exemplar d'argent fou editat especialment i gravat a nom de l'indiscutible puntal fonamental de la publicació. Ens referim a L. Villaronga.

Les medalles foren distribuïdes el dia de la presentació, i també es lliuraren de manera excepcional exemplars d'*Acta Numismàtica* a d'altres col·laboradors científics no-socis que havien fet aportacions més ocasionals.

Junt amb la medalla, s'imprimiren uns díptics amb els noms dels guardonats amb la medalla que duia també un text explicatiu que deia així:

RECONEIXEMENT

Un any més, Acta Numismàtica arriba a les nostres mans.

No és tan sols, però, un any més. És també l'assoliment d'una fita important i difícil: els vint-i-cinc anys de continuïtat.

Per als qui han anat seguint el seu curs tossut i ple d'entrebancs no els deixarà de semblar un prodigi.

Però aquest prodigi té noms i cognoms.

D'institucions i de persones.

Acta no hauria estat possible sens el treball perseverant dels investigadors que hi han col·laborat de forma assídua i permanent.

Tampoc hauria pogut ésser sens algunes actuacions decidides de suport.

Ni hauria estat possible la recerca sens una actitud oberta i col·laboradora de les institucions.

Aquest és, doncs, un moment ben adient per fer públic reconeixement a tots els que han fet possible arribar a un objectiu important com és el vint-i-cinquè aniversari.

Acta Numismàtica 25 ha estat dedicada als absents en aquesta celebració. I una medalla commemorativa farà avinent als presents l'agraïment de la SCEN, de la numismàtica, de la recerca al nostre país, en una paraula, a tots els que han fet Acta possible fins avui.

No ens resta altra cosa que desitjar que la festa dels vint-i-cinc anys d'*Acta* hagi estat motiu d'alegria per a tots els que se senten satisfets que la SCEN sigui capaç de seguir mantenint un lloc entre les publicacions científiques de la nostra especialitat en l'àmbit internacional. I si *Acta* no és la millor de totes, com ens deia un dia un bon amic i professor belga, que es mantingui almenys entre les millors.